

Özet Bülten

Tarih: 07.12.2020

Sayı : 2020/132

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlığı itibariyle aşağıda açıklanmıştır.

A. Konu Başlığı:

- 1-2021 Yılı Defter Tasdikleri,
- 2-7256 Sayılı Kanundaki Varlık Barışı Düzenlemeleri,
- 3-Yeniden Değerleme Oranı Açıklandı,
- 4-Ar-Ge Merkezi Uzaktan Çalışma Oran Değişimi,
- 5-Kısa Çalışma Ödeneği.

Söz konusu gelişmeleri konu başlığı altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B. Konu Özeti:

1. 2021 YILI DEFTER TASDİKLERİ:

1.1. Vergi Usul Kanununa göre tutulması zorunlu defterler

Tüm kurumlar vergisi mükellefleri ile birinci sınıf tüccarlar tarafından tutulması zorunlu defterler yevmiye defteri, defter-i kebir ve envanter defteridir.

Vergi Usul kanununda bilanço esasında defter tutanlar dışındaki mükellefler ve özelliği olan bazı mükellefler için de defter tutma zorunluluğu getirilmiştir. Yabancı nakliyat kurumlarının hasılat defteri, serbest meslek kazanç defteri, çiftçi işletme defteri, işletme hesabı defteri gibi.

Ayrıca Maliye Bakanlığı tarafından Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesine dayanılarak 20 seri nolu damga vergisi tebliği ile damga vergisi defteri ihdas edilmiştir. Tasdike tabi olan bu defter makbuz karşılığı ve istihkaktan kesinti suretiyle damga vergisi ödeyen anonim şirketler için zorunlu, anonim şirketler dışındaki diğer şirketler, bilanço ve işletme hesabı esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri ve serbest meslek erbabı için ihtiyaridir. (DVK 32,43,44 seri nolu genel tebliğler)

1.2. Türk Ticaret Kanunu'na göre tutulması zorunlu defterler

Türk Ticaret Kanunu'nun 64 üncü maddesine göre tacirler için tutulması zorunlu defterler şunlardır.

- Yevmiye defteri
- Defter-i Kebir
- Envanter Defteri
- Pay Defteri (Limited Şirketler dahil)
- Yönetim Kurulu Karar Defteri (Limited Şirketlerde Müdürler Kurulu Karar Defteri)
- Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri (Limited Şirketler Dahil)

Limited şirketlerde müdür veya müdürler kurulunun şirket yönetimi ile ilgili olarak aldığı kararlar genel kurul toplantı ve müzakere defterine kaydedilebileceği gibi ayrı bir müdürler kurulu karar defteri de tutulabilir.

Müdürler kurulu karar defterinin tutulması halinde açılış ve kapanış onayları dahil olmak üzere yönetim kurulu defterine ilişkin hükümler uygulanır. Ayrı bir müdürler kurulu karar defteri tutulması halinde müdür veya müdürler kurulu kararları genel kurul toplantı ve müzakere defterine kaydedilemez.

1.3. Tasdiki Zorunlu Defterler

Türk Ticaret Kanunu'na göre yukarıda belirtilen defterlerin tamamı, vergi usul kanununa göre ise tutulması zorunlu defterlerin, defter-i kebir hariç tamamı tasdike tabidir.

1.4. Tasdik Zamanı

Açılış Tasdiki

Vergi usul kanununa göre açılış tasdikinin;

-Yeni işe başlayan ve mükellefiyete girenlerde işe başlamadan ve mükellefiyete girme tarihinden önce,

-Öteden beri işe devam edenlerde, yeni defterlerin kullanılacağı faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar, (hesap dönemi takvim yılı olanlarda Aralık ayı içinde)

-Defterlerin veya müteharrik yaprakların dolması sebebiyle yenilerini kullanmak gerektiğinde işlemlerin kayda geçirilmesinin zorunlu olduğu (10), (45) ve (1)günlük süreler içinde (VUK md. 219).

yaptırılması gerekmektedir.

Türk Ticaret Kanunun'da da buna paralel düzenlemeler bulunmaktadır. Buna göre tacirler tarafından **fiziki ortamda** tutulan yevmiye, defter-i kebir, envanter, pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin açılış tasdikleri kuruluş sırasında ve kullanmaya başlamadan önce, izleyen açılış tasdikleri ise defterlerin kullanılacağı faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar noter tarafından yapılır.

Ara Tasdiki

Defterlerini ertesi yılda da kullanmak isteyenler tasdik işlemini ilgili hesap döneminin ilk ayı içerisinde (hesap dönemi takvim yılı olanlarda **Ocak ayı içinde**) yaptırmak zorundadırlar. Ancak pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yaprakları

bulunmak kaydıyla izleyen faaliyet dönemlerinde de açılış tasdiki yaptırılmadan kullanılmaya devam edilebilir. (T.T.K md:64/3)

Kapanış Tasdiki

Kapanış tasdiki yevmiye defteri ve yönetim kurulu (limited şirketlerde müdürler kurulu) karar defterlerine münhasırdır. Diğer defterler kapanış tasdikine tabi değildir.

Yevmiye defterinin kapanış tasdikinin izleyen hesap döneminin altıncı ayının sonuna kadar, yönetim kurulu karar defterinin kapanış tasdikinin ise izleyen hesap döneminin birinci ayının sonuna kadar yaptırılması zorunludur.

1.5. Serbest Bölgelerde Faaliyet Gösteren Şirket ve Şubelerin Defterleri

Serbest bölgede şirket olarak faaliyet gösterenlerin aynen Türkiye’de faaliyet gösteren diğer mükellefler gibi defter tasdik ettirmeleri zorunludur.

Keza serbest bölgelerde şube olarak faaliyet gösterenlerin de şube hesaplarının izleneceği yasal defterlerini vergi usul kanunu hükümlerine göre tasdik ettirmesi gerekmektedir.

1.6. Elektronik Defter

Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması halinde bu defterlerin açılışlarında ve yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defterinin kapanışında noter tasdiki aranmaz (TTK md. 64/3).

1.7. Ocak/2021 ayına kadar yapılması gerekli işlemler

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere, serbest bölgelerde faaliyet gösterenler dahil olmak üzere kurumlar ile birinci sınıf tüccarların (özel hesap dönemi hariç);

-2020/Aralık ayı sonuna kadar 2021 yılında tutacakları yevmiye, kebir, envanter, pay, yönetim ve müdürler kurulu karar, genel kurul toplantı ve müzakere ve damga vergisi defterlerini notere onaylatmaları,

-2020 yılında kullandıkları defterleri 2021 yılında da kullanmak istemeleri halinde, bunların ara onaylarını en geç 2020/Ocak ayı içinde yaptırmaları,

-2020 Yılı Yevmiye Defterinin 2021/Haziran sonuna kadar kapanış onayını yaptırmaları, (E-Deftere tabi olanlar hariç)

-Yönetim ve müdürler kurulu karar defterinin ise 2021/Ocak ayı içinde kapanış onaylarını yaptırmaları, zorunludur.

2. 7256 SAYILI KANUNUN VARLIK BARIŞINA İLİŞKİN HÜKÜMLERİ:

17 Kasım 2020 tarih ve 31307 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7256 Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 21. maddesi ile Gelir Vergisi Kanununa eklenen Geçici 93’ üncü maddeyle aşağıdaki konularda düzenlemeler yapılmıştır:

- Gerçek veya tüzel kişilerin yurt dışında bulunan bazı varlıklarının bildirim ve Türkiye'ye getirilmesi,
- **Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine ait olup** Türkiye'de bulunan, ancak kayıtlarda yer almayan bazı varlıkların vergi dairesine bildirilmesi ve kayda alınması.

2.1. YURT DIŞINDA BULUNAN VARLIKLARIN BİLDİRİMİ:

Kapsam ve Bildirim: Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını, 30.06.2021 tarihine kadar Tebliğin 1 no.lu ekinde yer alan Form ile bankalara veya (menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına münhasır olmak üzere) aracı kurumlara bildiren gerçek ve tüzel kişiler söz konusu varlıkları serbestçe tasarruf edebilirler. Gerçek ve tüzel kişilerce, söz konusu varlıklara ilişkin olarak vergi dairelerine herhangi bir bildirimde bulunulmayacaktır. Gerçek ve tüzel kişilerce bu kapsamda yapılacak bildirimlerin, yetkili kılınmış vekiller veya kanuni temsilciler tarafından da yapılabilmesi mümkündür.

Gerçek ve tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan varlıklar için tek bir bildirim verilmesi esastır. Ancak, 30.06.2021 tarihine kadar birden fazla bildirimde (düzeltme amacıyla yapılan bildirimler dâhil) bulunulması mümkündür.

Bu kapsamda bildirim konu edilecek yurt dışındaki varlıkların bildirim tarihinden itibaren üç ay içerisinde Türkiye'ye getirilmesi gerekmektedir. Yurt dışında mevcut ancak kapsama girmeyen varlıkların (taşınmazlar gibi) kapsamdaki varlıklara dönüştürülerek bu Kanun kapsamında Türkiye'ye getirilmesi ve Kanun hükümlerinden yararlanılması mümkündür.

Bildirilen ve yurt dışında bulunan varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve geçici 93 üncü maddenin yürürlük tarihi olan 17.11.2020 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 30.06.2021 tarihine kadar kapatılmasında da kullanılabilir. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmaksızın bu madde hükümlerinden yararlanılacaktır. Yine 17.11.2020 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu tarihten önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması halinde, söz konusu avansların defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla Kanun hükümlerinden yararlanılması mümkündür.

Varlıklara belli bir tarih itibarıyla sahip olma ve bunu tevsik etme şartı bulunmamaktadır. Dolayısıyla varlıklara kanunun yayımından önceki veya sonraki bir tarihte sahip olunmuş olması yararlanmaya engel değildir.

Bildirilen Varlıklar Üzerinden Vergi Ödenmeyecektir: 7186 sayılı Kanundaki düzenlemeden farklı olarak bu defa, banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak herhangi bir vergi hesaplamayacaklardır. Diğer bir ifadeyle, Geçici 93 üncü madde uygulamasında, sırf bu bildirim nedeniyle, bildirimde bulunanlardan hiçbir vergi talep edilmemektedir.

Sağlanan Avantajlar: Yukarıda belirtilen şekilde banka ve aracı kurumlara bildirilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Bu avantajdan faydalanılabilmesi için bildirim konu edilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren 3 ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi şarttır. Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak hesaba ilgili varlığın transferi işlemlerinde, bildirimde bulunan hesap sahibi ile yurt dışından varlığı transfer edenin farklı kişiler olmasının söz konusu hükümden faydalanılması açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) uyarınca defter tutan mükellefler, bu madde kapsamında Türkiye'ye getirilen varlıklarını, dönem kazancının tespitinde dikkate almaksızın işletmelerine dâhil edebilecekleri gibi, aynı varlıkları vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate almaksızın işletmelerinden çekebilirler. Yurt dışında bulunan varlıkların; şirket adına bildirilmesi durumunda ilgili şirket, şahıslar adına bildirilmesi halinde bu şahıslar sağlanan imkânlardan yararlanabileceğinden, sadece şirket adına bildirim konu edilen varlıklar şirketin kanuni defter kayıtlarına intikal ettirilebilecektir.

Varlıkların Türkiye'ye Getirilmesi: Bu kapsamda bildirilen varlıkların Türkiye'ye getirilmesinden maksat,

- Para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının fiziki olarak Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara transfer edilmesi,

- Fiziki olarak Türkiye'ye getirilmesi veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara transfer edilmesi mümkün olmayan menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının ise aracı kurumlara bildirilmesidir. Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda mevcut ya da yeni açılan bir hesaba transfer edilmesi durumunda, banka dekontu veya aracı kurum işlem sonuç formları, varlıkların Türkiye'ye getirilmiş olduğunun tevsikinde kullanılabilir.

30.06.2021 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilmesi kaydıyla, yurt dışında bulunan söz konusu varlıkların Türkiye'ye fiziki olarak getirilmesi sırasında yapılan deklarasyon/bildirim istinaden Gümrük İdaresinden alınan belgeler, varlıkların Türkiye'ye getirilmiş olduğunun tevsikinde kullanılabilir. Kapsama giren varlıkların Türkiye'ye getirilmesi nedeniyle, hiçbir suretle vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

2.2. TÜRKİYE'DE BULUNAN ANCAK KANUNİ DEFTERLERDE KAYITLI OLMAYAN VARLIKLARIN KAYDA ALINMASI:

Bu konuda 28.11.2020 Tarihli Resmi Gazetede Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1) yayımlanmıştır. Ayrıntılar aşağıda verilmiştir.

Kapsam: Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, sahip oldukları ve Türkiye'de bulunan ancak yasal defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer

sermaye piyasası araçları ile taşınmazlarını, 30.06.2021 tarihine kadar Tebliğin 2 no.lu ekinde yer alan Bildirimle bağlı buldukları vergi dairelerine elektronik ortamda bildirebilirler.

Bu kapsamda bildirilen varlıklar aynı süre içerisinde, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın kanuni defterlere kaydedilebilir. Bu takdirde, söz konusu varlıklar vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir. Bu kapsamda beyan edilen taşınmazların aynı sermaye olarak konulmak suretiyle işletme kayıtlarına alınması halinde, sermaye artırımı kararının bildirim tarihi itibarıyla alınmış olması ve söz konusu kararın bildirim tarihini izleyen 10'uncu ayın sonuna kadar ticaret siciline tescil edilmesi şarttır. Anılan madde kapsamında, taşınmazlar dışındaki bildirim konu varlıkların, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırılması gerekmektedir. Bildirime konu kıymetlerin banka veya aracı kurumlara yatırılarak varlıklarının ispatlanması ve banka ve aracı kurumlarca düzenlenmesi zorunlu belgelerle tevsiki şarttır. Yurt içinde bulunan varlıklar için gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince vergi dairelerine tek bir bildirim verilmesi esastır. Ancak, 30.06.2021 tarihine kadar birden fazla bildirimde (düzeltme amacıyla yapılan bildirimler dâhil) bulunulması mümkündür.

Bildirilen Varlıklar Üzerinden Vergi Ödenmeyecektir: Beyan edilecek değeri üzerinden herhangi bir vergi ödenmeyecektir.

Sağlanan Avantajlar: Yukarıda belirtilen şekilde vergi dairelerine bildirilen ve yasal defterlere kaydedilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Bu avantajdan yararlanabilmek için Türkiye'de bulunan ve taşınmazlar dışındaki bildirim konu varlıkların banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırıldığını gösterir belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

Yine yukarıda belirtildiği üzere, bu kapsamda bildirilecek varlıklar, yasal defterlere kaydedildikleri dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Yasal defterlere kaydedilen bu varlıklar, vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir. Buna göre, ilgili yıl faaliyet sonucu zarar olsa dahi, bu varlıkların kayda alınması sebebiyle oluşan fonun vergisiz olarak ortaklara dağıtılması mümkündür.

2.3. BİLDİRİM KONUSU YAPILAN YURT DIŞI VE YURT İÇİ VARLIKLARA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER:

Varlıkların Bildirim Değeri: Yurt dışında bulunan varlıkların banka veya aracı kurumlara ve yurt içinde bulunan varlıkların ise vergi dairelerine bildirilmesinde varlıklar, bildirildiği tarih itibarıyla aşağıdaki değerlendirme ölçüleri ile değerlendirilecektir:

- Türk lirası cinsinden para, itibari (nominal) değeriyle.
- Altın, rayiç bedeliyle.
- Döviz, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyula.
- Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarından;

- Hisse senedi gibi pay senetleri, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.
- Tahvil, bono, eurobond gibi borçlanma araçları, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.
- Yatırım fonu katılma belgeleri, ilgili piyasasında belirlenmiş kapanış fiyatıyla.
- Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi türev araçlar, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.

d) Taşınmazlar, rayiç bedeliyle.

Bildirimlerde söz konusu varlıkların Türk Lirası karşılığı bedelleri esas alınacaktır. Döviz cinsinden varlıklarda, bunların bildirildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru dikkate alınacaktır. Rayiç bedel, varlıkların bildirildiği tarih itibarıyla belirlenen alım-satım bedeli olup bu bedelin gerçek durumu yansıtması gerekmektedir. Borsa rayiciyle değerlendirilecek varlıkların borsa rayicinin belirlenmesinde, söz konusu varlıkların bildirildiği tarihte işlem gördüğü yurt içi veya yurt dışındaki borsalarda oluşan değerler dikkate alınacaktır.

Bildirilen Varlıkların Yasal Defter Kayıtlarına İntikal Ettirilmesi ve Sonraki Dönemlerde Vergilendirme Karşısındaki Durumları:

-Bildirilen varlıklar, VUK uyarınca defter tutan mükelleflerce, banka veya aracı kurumlara veya vergi dairelerine bildirildiği tarih itibarıyla belirlenen Türk Lirası karşılığı bedelleriyle yasal defterlere kaydedilebilecektir.

- Söz konusu varlıkların elden çıkarılması halinde satış kazancının tespitinde bu bedel maliyet olarak dikkate alınacaktır.
- Kayıtlara alınan bu varlıkların daha sonra elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gelirin veya kurum kazancının tespitinde gider veya indirim olarak kabul edilmeyecektir.
- Bildirim konusu yapılarak kanuni defter kayıtlarına intikal ettirilen taşınmazlar üzerinden amortisman ayrılmayacaktır.
- Yasal defterlere kaydedilen varlıklar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayacak, işletme sahipleri tarafından vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilecektir.

-Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, yasal defterlerine kaydettikleri varlıklar için pasifte özel bir fon hesabı açacaklardır.

- Söz konusu fon serbestçe tasarrufa konu edilebilecek, sermayeye eklenebileceği gibi ortaklara da dağıtılacaktır.

- Fon hesabında tutulan bu tutarlar, işletmenin tasfiye edilmesi halinde vergilendirilmeyeceği gibi Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 18, 19 ve 20 nci maddeleri uyarınca gerçekleşecek birleşme, devir ve bölünme hallerinde de vergilendirilmeyecektir.

-Söz konusu varlıklara ilişkin tutarların, kurumlar vergisi mükellefleri tarafından ortaklara dağıtılması halinde kar dağıtımına bağlı stopaj yapılmayacak, gerçek kişi ortaklar ile kurumlar vergisi mükellefi olan ortaklar tarafından elde edilen bu tutarlar da vergilendirilmeyecektir.

-Yurt dışında bulunan varlıkların, şirket adına beyan edilmesi durumunda ilgili şirket, şahıslar adına beyan edilmesi halinde şahısların kendileri, bu maddenin sağladığı imkânlardan yararlanabileceğinden; şirket adına bildirim konu edilen varlıklar, şirketin kanuni defter kayıtlarına intikal ettirilebilecektir.

-Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterebileceklerdir.

Şirketlerin Kanuni Temsilcileri, Ortakları Veya Vekilleri Adına Görünen Varlıkların Durumu:

Şirketlerin kanuni temsilcileri, ortakları ya da şirket veya şirketin ortakları adına geçici 93 üncü madde kapsamına giren varlıkları 17/11/2020 tarihinden önce yetkili kuruluşlarca düzenlenen bir vekalet veya temsil sözleşmesine istinaden değerlendirmeye yetkili olanların, bu tarih itibarıyla sahip oldukları ve yurt dışında bulunan varlıklarının, Tebliğde yapılan açıklamalar çerçevesinde şirket adına bildirim konu edilerek Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi ya da Türkiye'de bulunan ancak 17/11/2020 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında yer almayan varlıklarının Tebliğde yapılan açıklamalar çerçevesinde şirket adına bildirilmek suretiyle Kanun hükümlerinden yararlanılabilemesi mümkündür. Şirket veya şirket ortaklarına ait olduğu halde şirketin kanuni temsilcileri, ortakları veya vekilleri dışındaki kişilerce tasarruf edilen varlıklar, söz konusu madde hükümleri çerçevesinde şirket adına bildirim konu edilerek madde hükmünden yararlanılabilecektir. Ayrıca, gerçek kişilere ait olduğu halde bu kişilerin ortağı veya kanuni temsilcisi oldukları yurt dışındaki şirketlerce tasarruf edilen varlıkların da ilgili gerçek kişiler adına bildirim konu edilmesi halinde madde hükmünden yararlanılabilemesi mümkündür. Ancak, bildirim dışındaki nedenlerle yapılacak inceleme esnasında söz konusu varlıkların şirket veya şirket ortaklarına ya da gerçek kişilere ait olduğunun ispat edilmesi gerekmektedir.

Cumhurbaşkanı, bu maddede yer alan süreleri, bitim tarihlerinden itibaren her defasında 6 ayı geçmeyen süreler halinde 1 yıla kadar uzatmaya; Hazine ve Maliye Bakanlığı, madde kapsamına giren varlıkların Türkiye'ye getirilmesi ve bildirim ile işletmeye dâhil edilmelerine ilişkin hususları, bildirim esas değerlerin tespiti, bildirim şekli, içeriği ve ekleri ile yapılacağı yeri, maddenin uygulanmasında kullanılacak bilgi ve belgeler ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

3- 2020 YILI YENİDEN DEĞERLEME ORANI % 9,11 OLARAK İLAN EDİLMİŞTİR (521 NO.LU VUK GENEL TEBLİĞİ) 1. YENİDEN DEĞERLEME ORANI:

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2020 yılı yeniden değerlendirme oranı % 9,11 olarak ilan etmiştir. Söz konusu oran 2020 yılına ait son geçici vergi dönemi (1.1.2020 - 31.12.2020) için de kullanılacaktır.

Yeniden Değerleme Oranından Etkilenen Malî Uygulamalar:
Yeniden değerlendirme işlemi 5024 sayılı Kanunla kaldırılmış olmakla birlikte, muhtelif düzenlemeler gereği yeniden değerlendirme oranı birçok haddin otomatik olarak değişmesinde ölçü olarak kullanıldığı için yayımlanmaya devam edilmektedir. Bu orandan etkilenen önemli düzenlemeler aşağıda sıralanmıştır.

- VUK'nun 4369 sayılı Kanunla değişik mükerrer 414 üncü maddesi uyarınca, VUK'nunda yer alan maktu hadler ile asgarî ve azamî miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarları, her yıl bir önceki yılda uygulanan maktu had ve miktarlar, yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve miktarların yüzde 5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu suretle tespit edilen had ve miktarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.

- Eski yatırım indirimi hükümlerinden yararlanan mükelleflerde, kazanç yetersizliği nedeniyle ilgili yılda uygulanamayan yatırım indirimi, izleyen yıllarda yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınmaktadır (GVK Mülga Ek:1-6).

- 6745 sayılı Kanun'un 66. Maddesiyle KVK'nun 32/A maddesine eklenen hüküm uyarınca, yatırımın tamamlanması şartıyla, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle yararlanan kısım hariç olmak üzere, kalan yatırıma katkı tutarı, yatırımın tamamlandığı hesap dönemini izleyen yıllarda yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

- GVK'nun 23/10 uncu maddesi uyarınca çalışanların işe gidiş gelişlerine ilişkin yol masraflarını karşılamak üzere kendilerine verilen toplu taşıma kartları, biletleri vb. ödeme araçları için belirlenen günlük istisna haddi, her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılır. İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda, hizmet erbabına dışarıda yemek verme hizmeti sağlayan mükelleflere ödenen gelir vergisinden müstesna yemek bedeli tutarı da (GVK Md.23/8) yeniden değerlendirme oranında artırılır.

- GVK'nun 40/1 ve 68/5 maddeleri uyarınca, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedeli belli bir tutarla sınırlı olarak gider yazılabilmekte olup, bu tutar her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmaktadır. GVK'nun 40/8

ve 68/5 maddeleri uyarınca işletmede kullanılan, binek otomobillerinin iktisabına ilişkin ÖTV ve KDV toplamının belli bir tutarla sınırlı kısmı doğrudan gider yazılabilmekte olup, bu tutar her yıl yeniden değerlendirme oranıyla artırılmaktadır. Aynı şekilde ÖTV ve KDV'nin maliyet bedeline eklendiği durumda amortisman gideri olarak kazançtan indirilemeyecek tutarları her yıl yeniden değerlendirme oranıyla artırılarak belirlenmektedir.

•Konut olarak kiraya verilen gayrimenkullere ilişkin istisna tutarı her yıl yeniden değerlendirme oranıyla artırılır. (GVK Md.21).

• Gelir vergisi tarifesinde yer alan gelir dilim tutarları, her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılarak tespit edilir. Ancak Cumhurbaşkanı'nın yetkisi vardır. (GVK mükerrer md.123/3)

• 5746 sayılı Kanun'un 3/1 maddesi uyarınca, hak edilen ancak kazanç yetersizliği nedeniyle yararlanılamayan ar-ge ve tasarım indirimi tutarı her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılarak tespit edilir.

• Veraset ve intikal vergisi açısından uygulanacak istisnalar ile matrah dilimleri yıldan yıl yeniden değerlendirme oranında artış yapılmak suretiyle tespit edilir.

• Motorlu taşıt vergileri her yıl bir önceki yıl uygulanan rakamlar yeniden değerlendirme oranında arttırılmak suretiyle tespit edilir. (MTVK Md.10)

• Maktu damga vergileri ile azami damga vergisi tutarı her takvim yılı başından itibaren, bir önceki yıla göre yeniden değerlendirme katsayısı ölçüsünde arttırılarak tespit edilir.

• Çevre temizlik vergileri her yılbaşında, bir önceki yıl vergi tutarı yeniden değerlendirme oranının yarısı kadar arttırılmak suretiyle belirlenir. (BGK Mükerrer Md.44)

• Emlak Vergisi Kanunu'nun 29 uncu maddesi uyarınca, Vergi değeri, mükellefiyetin başlangıç yılını takip eden yıldan itibaren her yıl, bir önceki yıl vergi değerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca aynı yıl için tespit edilen yeniden değerlendirme oranının yarısı nispetinde artırılması suretiyle bulunur.

• 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre kesilen trafik para cezaları her yıl yeniden değerlendirme oranında artmaktadır.

• Kurumlar vergisi veya gelir vergisi beyannameleri ile muhtasar ve KDV beyannamelerinin SM veya SMMM'lere imzalatılmasına ilişkin had her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılarak tespit edilmektedir. (4 No.lu Tebliğ)

• Kurumlar vergisi istisnaları ve yatırım indirimi için öngörülen tasdik hadleri yeniden değerlendirme oranına göre tespit edilmektedir. (3568 sayılı Kanuna ilişkin 32 No.lu Tebliğ)

4- AR-GE VE TASARIM MERKEZLERİ İLE TEKNOPARKLARDA UZAKTAN ÇALIŞMA SÜRELERİNİN ORANI ARALIK / 2020 DÖNEMİ İÇİN % 60 OLARAK BELİRLENDİ:

Bilindiği üzere, 7254 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (R.G. 16.10.2020 - Mükerrer 31276) uyarınca, 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri dışında yapılabilmesine ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu uyarınca Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin de Bölge dışında yürütülebilmesine; T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanına yetki verilmiştir. Bakanlık, uzaktan çalışma süresiyle ilgili olarak ilgili işletmelerde istihdam edilen bildirim tabi personel sayısını (oranını) veya bildirim tabi personele isabet eden toplam çalışma süresini (oranını) belirlemeye de yetkilidir.

Bakanlık kendisine verilen yetki çerçevesinde; ilgili işletmelerde & merkezlerde bildirim tabi personel sayısının 4691 ve 5746 sayılı Kanunlar kapsamında istihdam edilen personel sayısının yüzde 40'ını geçmemek veya bildirim tabi personele isabet eden toplam çalışma süresinin, ilgili Kanunlar kapsamında istihdam edilen toplam personel sayısına isabet edecek toplam çalışma süresinin yüzde 40'ını aşmamak şartıyla 31 Aralık 2020 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

Bu defa, Bakanlık tarafından yapılan yeni açıklama uyarınca; 31 Aralık 2020 tarihinde (aksine bir belirleme yapılmadığı taktirde) sona erecek olan uzaktan çalışma süresinin, ilgili işletmelerde & merkezlerde anılan Kanunlar kapsamında istihdam edilen bildirim tabi personel sayısının veya bildirim tabi **personele isabet eden toplam çalışma süresinin 01 Aralık – 31 Aralık 2020 tarihleri arasında % 60'ını aşmamasına** karar verilmiştir.

Buna göre, uzaktan çalışma süresinin ilgili işletmelerde & merkezlerde anılan Kanunlar kapsamında istihdam edilen bildirim tabi personel sayısının veya bildirim tabi personele isabet eden toplam çalışma süresinin;

- 1 Kasım 2020 – 30 Kasım 2020 tarihleri arasında % 40'ını,
- 1 Aralık 2020 – 31 Aralık 2020 tarihleri arasında % 60'ını aşmaması gerekmektedir.

5- KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ BAŞVURU SÜRESİ VE KOŞULLARINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER:

1/12/2020 tarihli ve 31321 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararına göre 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun ek 2 nci ve geçici 23 üncü maddeleri gereğince kısa çalışma başvuru süresi uzatılmıştır. İşsizlik Sigortası kanununun ek 2 nci ve geçici 23 üncü maddelerinde belirtilen esaslar gereğince 1/12/2020 tarihinden sonraki döneme ilişkin kısa çalışma talebinde işyerleri için başvuru süresi 30/06/2020 tarihi uzatılarak 31/12/2020 olarak uygulanacaktır.

Bu durumda daha önce KCÖ başvurusunda bulunan işyerleri için;

Hali hazırda kısa çalışmadan yararlanan işçiler için yeni bir başvuruya gerek olmadan uzayan kısa çalışma ödeneğinden faydalanmaya devam edebileceklerdir. Kısa çalışma uygulamasından yararlanmayan işçiler için de bu değişiklik ile yeni başvuru yapılabilecektir.

Kısa çalışmaya ilk kez başvuran işyerleri için;

Yapılan değişiklik ile daha önce kısa çalışmaya başvurmayan işyerleri de başvuru yapılabilecektir. Kanunda belirtilen şekilde, genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olan sigortalılar için KÇÖ'den üç ayı aşmamak üzere faydalanabilirler. Covid 19 gerekçesiyle Kısa Çalışma Ödeneği kapsamında yapılan ödemeler personellerin işsizlik ödeneği süresinden düşülmeyecektir. Kısa çalışma başvuruları sadece e-Devlet üzerinden 31 Aralık 2020 tarihine kadar yapılabilecek olup, posta/e-posta kanalı ile herhangi bir başvuru alınmayacaktır.

Saygılarımızla,

Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)

